

Όσα θα ακούσετε, αποτελούν συμπύκνωση της συνεχιζόμενης επεξεργασίας της διπλωματικής εργασίας της Βασιλικής Γαβρά στο TAM.

Η διπλωματική αυτή, μαζί με αρκετές άλλες (διπλωματικές αλλά και διαλέξεις) σχημάτισε, τα τελευταία 5 χρόνια, ένα ευδιάκριτο ρεύμα στην αρχιτεκτονική σχολή της Ξάνθης.

Θεμελιώδες χαρακτηριστικό του ρεύματος αυτού είναι η διαγνωστική και θεραπευτική πρόθεση απέναντι σε πτυχές και συμπτώματα των αυξανόμενων προβλημάτων της Ελληνικής πόλης. Πρόκειται, κυρίως, για τον αναιμικό δημόσιο χώρο της (δρόμοι, πλατείες, ακάλυπτοι, τaráτσες και απομεινάρια, εγκαταλελειμμένα κτιριακά συμπλέγματα) καθώς επίσης και για τις φλέγουσες κοινωνικές δυσχέρειες κα προβλήματα που επηρεάζουν τη λειτουργία της (μειονοτικές ομάδες, μετανάστες και πρόσφυγες, κατάρρευση χαμηλών και μεσαίων οικονομικών στρωμάτων, εξάλειψη του εμπορίου στη μικρή κλίμακα).

Οι εργασίες αυτές, λοιπόν, έχουν αναγνωρίσιμη στόφα. Εκπορεύονται από διακριτή ευαισθησία, παρατηρητικότητα και δεκτικότητα σε υπαρκτά, συντελούμενα φαινόμενα και, αναλόγως, συγκροτούν διαλεκτική ταυτότητα πολιτική – κοινωνική – ιδεολογική και μεθοδολογική. Έτσι, σχηματίζουν μια παλέτα κοινά προσανατολισμένων παραλλαγών μιας στοχαστικής, προγραμματικής και συνθετικής αρχιτεκτονικής προσέγγισης.

Πριν παραχωρήσω το βήμα στη Βασιλική Γαβρά, θα ήθελα επιγραμματικά να αναδείξω δύο γενετικά σημάδια αυτής της πολυδιάστατης προσέγγισης, γνωρίσματα που κατά τη γνώμη μου μπορούν να συνεισφέρουν σε αυθεντική καινοτομία και ουσιαστική επιστημονική έρευνα για τα ζητήματα που θεραπεύει τόσο η εκπαίδευση όσο και το επάγγελμα του αρχιτέκτονα.

Το πρώτο είναι η στενότητα, αξεδιάλυτη και ενεργή συνύφανση και αλληλεπίδραση της αρχιτεκτονικής (με τη συμβατική έννοια), της πολεοδομίας (με τη συμβατική έννοια) και του εν πολλοίς ακαθόριστου ή συγκυριακά καθοριζόμενου όρου «αστικός σχεδιασμός».

Το δεύτερο είναι η συνειδητή αποδοχή και συνθετική αξιοποίηση των συνθηκών πολλαπλών εξαρτήσεων της αρχιτεκτονικής δραστηριότητας. Δηλαδή, η κατάφαση για τίμια, διεισδυτική και καλή αρχιτεκτονική, -όχι εν κενώ ή υπό τους όρους που θα βόλευαν τον συνθέτη αλλά- στα δεσμά της (συχνά ασφυκτικής) εξάρτησής του από τις επιταγές των κοινωνικών – οικονομικών – θεσμικών και συλλογικών πεδίων.